3 (Sem-1/CBCS) PHI HC 1

2022

PHILOSOPHY

(Honours)

Paper: PHI-HC-1016

(Indian Philosophy—I)

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. Answer the following as directed (any ten): $1 \times 10=10$

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দহটা) :

- (a) From which original word the term 'Yajña' is derived?
 কোনটো মূল শব্দৰ পৰা 'যজ্ঞ' শব্দটোৰ ব্যুৎপত্তি হৈছে?
- (b) Jainism is an Āstika/Nāstika school of Indian Philosophy.

(Choose the correct option) জৈন ভাৰতীয় দৰ্শনৰ এটা আস্তিক/নাস্তিক সম্প্ৰদায়। (শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

- (c) Which Upaniṣad contains the Mahāvākya 'Prajñānam Brahma'? 'প্ৰজ্ঞানং ব্ৰহ্ম' এই মহাবাক্যটো কোনখন উপনিষদত সন্নিৱিষ্ট হৈ আছে?
- (d) What is the meaning of the word 'Jina'? 'জিন' শব্দটোৰ অৰ্থ কি?
- (e) Is Indian Philosophy Spiritualistic?
 ভাৰতীয় দর্শন আধ্যাত্মিকনে?
- (f) "According to Cārvāka, only perceptible objects are real." Is it true? "চার্বাকৰ মতে, কেবল প্রত্যক্ষযোগ্য বস্তুহে যথার্থ।" উক্তিটো সঁচানে?
- (g) Cārvāka recognizes existence of two/three/ four gross elements.

(Choose the correct option) চাৰ্বাকই দুটা/তিনিটা/চাৰিটা স্থূল উপাদানৰ অস্তিত্ব স্বীকাৰ কৰে।

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(Continued)

- (h) What does 'Buddha' mean? 'বুদ্ধ' শব্দৰ অৰ্থ কি?
- (i) Which Buddhist school holds the theory of direct realism?
 কোনটো বৌদ্ধ সম্প্রদায়ে সাক্ষাৎ বাস্তরবাদ গ্রহণ করে?

- (j) How many kinds of Nirvāṇa are recognized by Buddhism?
 বৌদ্ধ দৰ্শনে নিৰ্বাণৰ কেইটা প্ৰকাৰ স্বীকাৰ কৰিছে?
- (k) The concept of 'Nirjarā' is associated with which school in Indian Philosophy? 'নিৰ্জৰা'ৰ ধাৰণাটো ভাৰতীয় দৰ্শনৰ কোনটো সম্প্ৰদায়ৰ সৈতে জড়িত?
- (1) Which Buddhist school gives exclusive importance on the authority of 'Sūttapiṭaka'?
 কোনটো বৌদ্ধ সম্প্রদায়ে 'সৃত্তপিটক'ৰ প্রামাণ্যৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্ব আৰোপ কৰে?
- (m) What is the literal meaning of the Bhagavadgītā? 'ভগবদ্গীতা'ৰ আক্ষৰিক অৰ্থ কি?
- (n) How many paths are suggested by the Bauddha Philosophy for the cessation of suffering?
 দুখ নিবৃত্তিৰ উপায় হিচাপে বৌদ্ধ দর্শনে কেইটা পথ বা মার্গৰ কথা উনুকিয়াইছে?
- (o) In Jaina Philosophy the liberated persons are known as _____.

(Fill in the blank)

জৈন দৰ্শনত মুক্তিপ্ৰাপ্ত লোকসকলক ____ বোলা হয়। (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (p) "Ananta Dharmakam Vastu"—which philosophical system supports this statement?
 "অনন্ত ধর্মকং বস্তু"—কোনটো দার্শনিক সম্প্রদায়ে এই উক্তিটো সমর্থন কৰে?
- (q) Does Cārvāka Philosophy accept naturalism?
 চাৰ্বাক দৰ্শনে স্বভাৱবাদ গ্ৰহণ কৰেনে?
- (r) The theory of causation of Buddhism is known as _____.

(Fill in the blank) বৌদ্ধ দৰ্শনৰ কাৰ্যকাৰণ তম্বটোক ____ হিচাপে জনা যায়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- Give short answer to the following questions
 (any five): 2×5=10
 নিম্নলিখিত প্রশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া (যি কোনো পাঁচটা):
 - (a) Out of four Puruṣārthas, Cārvāka accepts only two. What are these? চাৰিটা পুৰুষাৰ্থৰ ভিতৰত চাৰ্বাকে কেৱল দুটা স্বীকাৰ কৰে। এই দুটা কি কি?

- (b) Why is Cārvāka Philosophy known as 'Lokāyata Darśana'? চাৰ্বাক দৰ্শনক কিয় 'লোকায়ত দৰ্শন' বোলা হয়?
- (c) What are the two aspects of Brahman in Indian Philosophy?
 ভাৰতীয় দৰ্শন অনুসৰি ব্ৰহ্মৰ দিশ দুটা কি কি?
- d) What are the three scriptures known as 'Prasthānatrayī'?
 কোন তিনিখন শাস্ত্ৰক 'প্ৰস্থানত্ৰয়ী' বুলি কোৱা হয়?
- (e) How many kinds of Karma are there in the Gītā and what are they?'গীতা'ৰ মতে কৰ্ম কেইপ্ৰকাৰৰ আৰু কি কি?
- (f) What are the three main Rnas (obligation) according to the Veda?
 বেদৰ মতে তিনিটা মুখ্য ঋণ কি কি?
- (g) What do you mean by 'Triratna'? 'ত্ৰিৰত্ন' বুলিলে কি বুজা?
- (h) Why is Sautrāntika theory called 'Bāhyānumeyavāda'? সৌত্রান্তিক মতবাদক কিয় 'বাহ্যানুমেয়বাদ' বোলা হয়?

- (i) What is 'Bhavacakra'? 'ভৰচক্ৰ' কি?
- (j) Why does Nāgārjuna consider Śūnyavāda as the middle path? নাগার্জুনে শূন্যবাদক কিয় মধ্যম পন্থা বুলি অভিহিত কৰিছে?
- 3. Answer/Write short notes on the following (any four): 5×4=20 তলত দিয়াবোৰৰ বিষয়ে উত্তৰ/চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা):
 - (a) Nature of Indian Philosophy
 ভাৰতীয় দর্শনৰ স্বৰূপ বা প্রকৃতি
 - (b) Atheism of Cārvāka Philosophy চাৰ্বাক দৰ্শনৰ নিৰীশ্বৰবাদ
 - (c) Denial of inference and testimony as a valid source of knowledge (Cārvāka)
 জ্ঞানৰ বৈধ উৎস হিচাপে অনুমান আৰু শব্দৰ অস্বীকাৰ (চাৰ্বাক)
 - (d) Upanişadic concept of Ātman উপনিষদত আত্মাৰ ধাৰণা
 - (e) What is the significance of 'Kevala-Jñāna'? 'কেৱল-জ্ঞান'ৰ তাৎপৰ্য কি?

- (f) Jaina Navatattva জৈন নৱতত্ত্ব
- (g) Nirvāṇa as the highest ideal of Buddhism বৌদ্ধ দর্শনৰ সর্বোচ্চ আদর্শ হিচাপে নির্বাণ
- (h) Bāhyapratyakṣavāda of Vaibhāṣika school বৈভাষিক সম্প্রদায়ৰ বাহ্যপ্রত্যক্ষবাদ
- 4. Answer the following questions (any four): $10\times4=40$

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

- (a) Write an explanatory note on development of Indian Philosophy.
 ভাৰতীয় দর্শনৰ ক্রমবিকাশ সম্পর্কে এটি ব্যাখ্যামূলক টোকা লিখা।
- (b) Is Indian Philosophy pessimistic? Discuss. ভাৰতীয় দর্শন দুখবাদী বা নিৰাশাবাদী দর্শন হয়নে? আলোচনা কৰা।
- (c) What is Yoga according to Gītā? What are the three types of Yoga? Explain. 'গীতা'ৰ মতে যোগ কি? তিনি প্ৰকাৰৰ যোগ কি কি? ব্যাখ্যা কৰা।
- (d) Explain Upanişadic concept of Ultimate Reality or Brahman.
 উপনিষদৰ পৰমাত্মা বা ব্ৰহ্মৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

- (e) Write an explanatory note on Cārvāka ethics.
 চার্বাক নীতিতত্ত্ব সম্পর্কে এটি ব্যাখ্যামূলক টোকা লিখা।
- (f) Discuss metaphysical view of Cārvāka Philosophy.
 চার্বাক দর্শনৰ অধিবিদ্যা বা পৰাবিদ্যামূলক মতবাদটো আলোচনা কৰা।
- (g) Discuss Seven Forms of Judgement advocated by Jaina Philosophy.
 জৈন দর্শনৰ সপ্তভংগী নয়ৰ ধাৰণাটো আলোচনা কৰা।
- (h) Write an explanatory note on Jaina metaphysics.
 জৈন অধ্যাত্মতত্ত্ব সম্পর্কে এটি ব্যাখ্যামূলক টোকা লিখা।
- (i) Explain and examine the theory of momentariness of Buddhism.
 বৌদ্ধ দর্শনৰ ক্ষণিকবাদ তত্ত্বটোৰ সমীক্ষাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।
- (j) Briefly discuss different schools of Buddhism.
 বৌদ্ধ দর্শনৰ বিভিন্ন সম্প্রদায়সমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

* * *